

Mullsjö kommun
kommun@mullsjö.se

Delvis upphävande av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Mullsjö kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver följande allmänna lokala ordningsföreskrifter i den lydelse de fick genom antagandet den 24 juni 2025, § 60:

- 17 § ordet ”resecentrum”
- Underbilaga 10: områdena inom överkryssade cirklar enligt bild nedan

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige i Mullsjö kommun beslutade den 24 april 2024, § 42, att anta allmänna lokala ordningsföreskrifter för Mullsjö kommun (kommunen). Länsstyrelsen beslutade den 26 juni 2024, dnr 3990-2024, att upphäva vissa av föreskrifterna. Kommunen beslutade den 24 juni 2025, § 60, att anta ett nytt förslag till allmänna lokala ordningsföreskrifter. Beslutet innebär att ändringar av befintliga föreskrifter görs. Kommunen har den 1 juli 2025 anmält

antagandebeslutet till Länsstyrelsen enligt 3 kap. 13 § ordningslagen (1993:1617, OL).

Länsstyrelsen beslutade den 4 juli 2025 att tillfälligt upphäva föreskrifterna i dess nya lydelse samt att förlänga provningstiden till och med den 1 september 2025.

Motivering till beslutet

Regeringsformen

En grundläggande utgångspunkt enligt regeringsformen är att föreskrifter som reglerar förhållandet mellan enskilda och det allmänna ska beslutas genom lag om föreskrifterna gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållande (8 kap. 2 § 2 RF). I klartext betyder detta, att föreskrifter som medför inskränkningar av enskildas fri- och rättigheter som huvudregel måste beslutas i form av lag av riksdagen. Enbart bestämmelserna i ordningslagen har dock inte ansetts tillräckliga för att i alla avseenden svara mot en enskild kommuns behov av bestämmelser om allmän ordning och säkerhet inom kommunen eller inom en del av kommunen.

Riksdagens delegering till regeringen och regeringens delegering till kommunerna

För att de lokala föreskrifterna ska kunna anpassas till behovet av en reglering av mera detaljerade ordningsfrågor inom varje enskild kommun eller del av en kommun har riksdagen därför genom 3 kap. 8 § OL bemyndigat regeringen att överlåta på kommunerna att meddela lokala ordningsföreskrifter. Regeringen har också gett kommunerna ett sådant bemyndigande. Bemyndigandet har utformats så att kommunerna kan meddela föreskrifter som tillgodoser såväl dagens behov som ett eventuellt framtida behov av sådana föreskrifter. Vidare har det gjorts så långtgående att det ger utrymme för lokal reglering i alla de olika frågor där en sådan reglering kan behövas.

Statlig kontroll av kommunala föreskrifter

Kommunerna kan alltså komma att föreskriva betydande begränsningar i den enskildes frihet och personliga förhållanden. Därtill kommer att överträdelser av de lokala ordningsföreskrifterna enligt 3 kap. 22 § OL är straffsanktionerade. En förutsättning för att kunna ge kommunerna så långtgående befogenheter har ansetts vara att det finns en effektiv garanti för att de kommunala besluten

är lagliga, lämpliga och ändamålsenliga. Kommunala bestämmelser får t.ex. inte bli så långtgående att de kommer i konflikt med den ovan nämnda grundläggande principen i regeringsformen att för den enskilde betungande föreskrifter (bl.a. föreskrifter som inskränker enskildas fri- och rättigheter) som huvudregel ska meddelas genom lag. Kommunernas antagna föreskrifter ska därför anmälas till länsstyrelsen, som har befogenhet och skyldighet att genom upphävande ingripa mot olagliga eller allt för inskränkande beslut.

Övriga förutsättningar

En kommun får alltså enligt 3 kap. 8 § OL, efter regeringens bemyndigande, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Sådana föreskrifter får, enligt 3 kap. 12 § samma lag, inte angå förhållanden som är reglerade i OL eller annan författning eller som enligt OL eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Av 3 kap. 7 § OL framgår att pyrotekniska varor inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

En kommun får enligt 3 kap. 9 § OL, efter regeringens bemyndigande, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

Enligt 3 kap. 13 § OL ska kommunens beslut att anta föreskrifter enligt 8 eller 9 §§ omedelbart anmälas till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska upphäva en föreskrift som strider mot ordningslagen.

Enligt förarbetena till OL (prop. 1992/93:210 s 142) leder alltför långtgående föreskrifter som saknar stöd i allmänhetens rättsmedvetande lätt till att respekten för bestämmelserna undergrävs. Det är därför angeläget att kommunen noga prövar vilka bestämmelser som behövs liksom bestämmelsernas geografiska tillämpningsområde inom kommunen. Förbud eller påbud ska

begränsas till att gälla endast för sådana områden där de verkligen behövs. Regeringsrätten, numera Högsta förvaltningsdomstolen, har i rättsfallet RÅ 1992 ref. 75 vidare uttalat att lokala föreskrifter måste ha ett sådant innehåll och vara utformade med sådan exakthet att möjlighet finns att tillämpa dem och övervaka efterlevnaden av dem.

Allmänna lokala ordningsföreskrifter

I ordningslagen finns en grundläggande bestämmelse om tillstånd för användning av pyrotekniska varor. Enligt 3 kap. 7 § OL får pyrotekniska varor inte användas utan tillstånd av polismyndighet, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom. Trots denna allmänna bestämmelse har det ansetts att det kan finnas behov av kompletterande lokala föreskrifter. Av 3 kap. 9 § OL framgår att kommunen får meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor. Som framgår finns redan en generell bestämmelse om krav på polismyndighetens tillstånd som täcker hela kommunen. Bestämmelsen i 3 kap. 9 § OL ger kommunerna en möjlighet att meddela lokala föreskrifter om användningen av pyrotekniska varor som sträcker sig längre eller är av mer preciserat slag än den allmänna bestämmelsen. Ytterligare föreskrifter kan alltså meddelas enligt 3 kap. 8 § OL om det är motiverat av att upprätthålla ordningen på offentlig plats eller enligt 3 kap. 9 § OL inom område - även utanför offentlig plats - där det är särskilt motiverat med hänsyn till risken för skada på människors hälsa eller egendom.

17 § i föreskrifterna har getts följande lydelse:

”Det är förbjudet att använda pyrotekniska varor närmare än 200 meter från följande anläggningar (se bilaga 4 och underbilaga 10):

Margaretas park, Björkgården Resecentrum, Vårdcentralerna”

Av bilaga 4 till föreskrifterna framgår följande:

”Anläggningar enligt § 17 i dessa lokala ordningsföreskrifter, - förbjudet att använda pyrotekniska varor. Dessa är angivna på karta (underbilagor) och finns tillgängliga i utskrivet och inplastat format på kommunkontoret, Järnvägsgatan 27-29, Mullsjö.”

Underbilaga 10:

Bestämmelsen innebär ett förbud mot användning av pyrotekniska varor inom Margaretas park, Björkgården, resecentrum och vårdcentralerna som framgår av karta på underbilaga 10. I förarbetena till 3 kap. 9 § OL (Kazimir Åberg, Ordningsslagen (10 november 2021, JUNO, kommentaren till 3 kap. 9 §) anges bland annat följande.

”Avsikten är att det ska kunna införas krav på tillstånd för eller förbud mot användning av pyrotekniska varor inom ett visst begränsat område eller beträffande varor av visst slag. Behov av sådana möjligheter kan tänkas föreligga i fråga om särskilt känsliga platser, t.ex. vid sjukhus eller vårdhem eller på s.k. innetorg, där risken för att människors hälsa eller egendom (t.ex. husdjur) skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor är mera påtaglig. Endast i undantagsfall bör totalförbud komma i fråga och då med ett mycket begränsat geografiskt tillämpningsområde, t.ex. just ett område kring ett sjukhus, vårdhem e.d.”

Angående förbudet att använda pyrotekniska varor närmare än 200 meter från resecentrum gör Länsstyrelsen bedömningen att området inte kan anses vara en sådan känslig plats som avses i förarbetena till 3 kap. 9 § OL. Ett totalförbud inom området lägger enligt Länsstyrelsens uppfattning ett onödigt tvång på allmänheten. Länsstyrelsen finner därför att förbudet mot pyroteknik på resecentrum och det utpekade området runt resecentrum strider mot OL. I sin bedömning har Länsstyrelsen vägt in att föreskriften

medför ett förbud mot användning av pyroteknik, och inte endast en tillståndsplikt. Förbudet mot pyroteknik på resecentrum med tillhörande område enligt underbilaga 10 ska därför upphävas.

Mullsjö kommun har den 19 augusti 2025 efter förfrågan av Länsstyrelsen uppgett att vårdcentralen idag finns i tillfälliga byggnader i cirkeln högst upp på kartan (underbilaga 10). Vårdcentralen ska inte vara kvar där utan det ska byggas ett nytt vårdcentrum inom den cirkel på kartan som ligger nedanför Margareta Park (underbilaga 10). Byggstart för nya vårdcentrum beräknas till tredje kvartalet 2028.

Av utredningen i ärendet har det framkommit att det inte finns någon vårdcentral inom området i cirkeln nedanför Margareta park. Det har inte heller framkommit att det inom området finns någon annan särskilt känslig plats som avses i förarbetena till 3 kap. 9 § OL. Länsstyrelsen finner därför att det utpekade området i underbilaga 10 strider mot OL. Länsstyrelsen finner därför att detta område ska upphävas. Kommunen har möjlighet att ändra föreskrifterna när den nya vårdcentralen ska tas i bruk. En kommuns beslut att anta, ändra eller upphäva föreskrifter ska omedelbart anmälas till länsstyrelsen.

Länsstyrelsen noterar avslutningsvis att föreskrifterna saknar datum för ikraftträdande då de tidigare föreskrifterna även upphör att gälla.

Länsstyrelsen begär att Mullsjö kommun anslår detta beslut på kommunens anslagstavla enligt 2 § förordning (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617). Beslutet ska vara anslaget till och med den 17 september 2025.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med länsjurist Matilda Hedvall som föredragande. I den slutliga handläggningen har också rättschef Anna Adholmer medverkat.

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Jönköpings län antingen via e-post; jonkoping@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, jonkoping@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 60 00. Ange diarienummer 6020-2025.